

31.10.2023

Kokousaika tiistai 31.10.2023 klo 18:00

Kokouspaikka Seurakuntakeskus, Vallaherrankuja 4

Läsnä	Taina Esa	puheenjohtaja	
	Yläräkkölä Sara	varapuheenjohtaja	
	Hirvikallio Noora	jäsen	
	Juntto Marjut	jäsen	poissa
	Kiviranta Outi	jäsen	
	Kulju Anna Maria	jäsen	
	Mönkkönen Ilkka	jäsen	
	Nihtilä Pirkko	jäsen	
	Nurmilaukas Joonas	jäsen	
	Nurmilaukas Leila	jäsen	
	Olsson Jukka	jäsen	
	Suokas Tapio	jäsen	poissa
	Sydänmaanlakka Annastiina	jäsen	
	Tuuri Timo-Esa	jäsen	
Paananen Antero	varajäsen		

Muut läsnäolijat Parviainen Ilpo, kirkkoherra, kirkkoneuvoston puheenjohtaja
Päivi Ketola, talouspäällikkö, pöytäkirjanpitäjä

Asiat 21-31 §
lisäpykälä 29 § takia numerointi muuttunut

PÖYTÄKIRJAN VAKUUDEKSI

Allekirjoitus

Esa Taina
puheenjohtaja

Päivi Ketola
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjantarkastus Kokouksen jälkeen

Aika ja paikka Luumäellä 31.10.2023

Allekirjoitukset

Ilkka Mönkkönen

Pirkko Nihtilä

Pöytäkirjan tarkastajien merkinnät: _____ / PN

Pöytäkirjaotteen tarkastetusta/tarkastamattomasta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa: _____ pöytäkirjanpitäjä

31.10.2023

PÖYTÄKIRJA NÄHTÄVILLÄ

Paikka ja aika

Kokouksen tarkastettu ja allekirjoitettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävillä Luumäen seurakunnan kotisivuilla www.luumaenseurakunta.fi 1.11.-1.12.2023

Luumäellä 23.10.2023

Todistaa

Päivi Pousi

Lapsiasiain vaikutukset

Kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä mainittu lapsiasiain vaikutusten ennakoarviointi on tehty. Arvioinnin perusteella kokouksessa päätettävillä asioilla on lapsivaikutuksia.

31.10.2023

21 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 18.10

Kirkkoherra piti alkuhartauden.

22 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

KL 7:4,1 mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla. KJ 8:5,2 mukaan kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu asialuetteloinen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta.

Kutsu kirkkovaltuuston kokoukseen on lähetetty kirkkovaltuuston jäsenille sähköpostilla sekä laitettu seurakunnan ilmoitustaululle nähtäväksi 23.10.2023. Tieto kokouksesta on myös Luumäen Lehden kirkollisissa ilmoituksissa torstaina 26.10.2023.

Puheenjohtajan päätösesitys:

Toimitetaan nimenhuuto ja todetaan läsnäolomerkintöjen jälkeen kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Toimitettiin nimenhuuto ja todettiin läsnäolomerkintöjen jälkeen kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

23 § Pöytäkirjantarkastajien ja äänenlaskijoiden valinta

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 4 §:n mukaan kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Valtuusto voi erikseen päättää, että pöytäkirja tai sen osa tarkastetaan heti.

Pöytäkirjan tarkastajat on valittu aakkosjärjestyksessä. Pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksen jälkeen.

Puheenjohtajan päätösesitys:

Kirkkovaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Ilkka Mönkkönen ja Pirkko Nihtilä, jotka toimivat tarvittaessa myös äänenlaskijoina.

Päätös: Valtuusto valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Ilkka Mönkkösen ja Pirkko Nihtilän, jotka toimivat tarvittaessa myös äänenlaskijoina.

Pöytäkirjan tarkastajien merkinnät: _____ / PK

Pöytäkirjaotteen tarkastetusta/tarkastamattomasta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa: _____ pöytäkirjanpitäjä

31.10.2023

24 § Kokouksen työjärjestys

Kokouksen työjärjestys on esityslistan mukainen järjestys.
Esityslistaan esitettiin lisäpykälän § 29 kirkkoneuvoston varajäsenen valinta lisäämistä.

Puheenjohtajan päätösesitys:

Kirkkovaltuusto hyväksyy kokouksen työjärjestykseksi esityslistan mukaisen järjestyksen lisäpykälällä § 29 kirkkoneuvoston varajäsenen valinta lisättynä. Lisäpykälän jälkeen asiat käsitellään pykälän uuden juoksevan numeroinnin mukaisesti.

Päätös: Kirkkovaltuusto hyväksyi kokouksen työjärjestykseksi esityslistan mukaisen järjestyksen lisäpykälällä § 29 lisättynä.

25 § Tilintarkastajan valinta kausille 2023–2026

KN 7/2023 10.10.2023 69§

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 7 §:n mukaan kirkkovaltuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten joko yhden varsinaisen ja yhden varatilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön.

Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan tulee olla JHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on määrättävä päävastuulliseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja.

Valtuustokauden 2019–2022 tilintarkastajana on toiminut lähiseurakuntien yhteisen kilpailutuksen perusteella valittu JHTT-yhteisö KPMG Julkishallinnon palvelut.

KPMG Oy Ab (auktorisoitu tilintarkastusyhteisö) on lähettänyt tarjouksen tilintarkastuksesta valtuustokaudelle 2023–2026 hintaan 795 €/päivä + alv. Aikaisempaan kokemukseen perustuen tarkastuspäiviä on noin 5–6 päivää vuodessa. Hintaa on voimassa koko valtuuston toimikauden 2023–2026 ja sisältää myös tarkastuspalveluun liittyvät matka- ym. kulut. Tarjous liitteenä.

Kun yleinen hintataso on kaikilta osin merkittävästi muuttunut, näyttäytyy hintojen muutos normaalia suurempana, verrattaessa tarkastuspalvelun hintaa aiempiin vuosiin. Vuoden 2022 hinta perustuu vuodenvaihteessa 2018/2019 annettuun tarjoukseen, ollen 594,50 €/päivä + alv.

Taluspäällikön päätösesitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy KPMG Oy Ab:n 28.9.2023 antaman tarjouksen vuosien 2023–2026 tilintarkastuspalveluista.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Asian valmistelija: Päivi Ketola

Pöytäkirjan tarkastajien merkinnät: _____ / PK

Pöytäkirjaotteen tarkastetusta/tarkastamattomasta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa: _____ pöytäkirjanpitäjä

31.10.2023

Kirkkoneuvoston päätösesitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy KPMG Oy ab:n 28.9.2023 antaman tarjouksen vuosien 2023–2026 tilintarkastuspalveluista.

Päätös: Kirkkovaltuusto hyväksyi kirkkoneuvoston esityksen päätösesityksen mukaisesti, hyväksyen KPMG Oy ab:n tarjouksen vuosien 2023–2026 tilintarkastuspalveluista.

Liite Tilintarkastustarjous KPMG 28.9.2023

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus

26 § Tilinpäätöksen 2022 käsittely ja vastuuvapauden myöntäminen

KN 7/2023 10.10.2023 70 §

Tilinpäätöstä vuodelta 2022 on käsitelty kirkkoneuvoston kokouksessa 28.3.2023 (KN 3/2023 28.3.2023 27 §) sekä kirkkovaltuuston kokouksessa 30.5.2023 (KV 2/2023 30.5.2023 17 §), mutta kokouksissa ei ollut vielä käytettävissä tilintarkastuskertomusta.

Tilintarkastaja KPMG Oy Ab on antanut 31.5.2023 päivätyn tilintarkastuskertomuksen, missä esitetään tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä. Liitteenä.

Taluspäällikön päätösesitys:

Kirkkoneuvosto ehdottaa, että kirkkovaltuusto päättää seurakunnan ja hautainhoitorahaston tilintarkastuskertomusten perusteella vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kirkkoneuvoston päätösesitys:

Kirkkoneuvosto ehdottaa, että kirkkovaltuusto päättää seurakunnan ja hautainhoitorahaston tilintarkastuskertomusten perusteella vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Päätös: Kirkkovaltuusto myöntää seurakunnan ja hautainhoitorahaston tilintarkastuskertomuksen perusteella vastuuvapauden tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Liite Tilintarkastuskertomus 2022

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus

Pöytäkirjan tarkastajien merkinnät: _____ / P10

Pöytäkirjaotteen tarkastetusta/tarkastamattomasta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa: _____ pöytäkirjanpitäjä

31.10.2023

27 § Kirkollisveroprosentti vuodelle 2024

KN 7/2023 10.10.2023 72 §

Kirkkolain 15 luvun 2 §:n mukaisesti kirkkovaltuusto päättää tuloveroprosentista 0,05 prosenttiyksikön tarkkuudella. Kirkollisverolla katetaan se määrä, mikä kirkkovaltuuston vuosittain hyväksymän talousarvion mukaan muiden tulojen lisäksi tarvitaan menoista suoriutumiseen.

Nykyinen veroprosentti 1,70 on ollut voimassa vuodesta 2017 lähtien. Verotulot eivät ole vielä laskeneet pysyvästi, mutta uusimman kirkon tilastopalvelun jäsenennusteen mukaan seurakunnan jäsenmäärä laskee alle 3000:n vuonna 2029.

Taulukossa kirkollisverotulo vertailua vuositasolla

	2021	2022	2023
Kirkollisverotulo	881 532 €	874 667 €	arvio 898 000 €

Taulukko 1.

Taulukossa 2 tilanne elokuussa samoina vuosina

<i>Tilanne elokuussa</i>
2021-610 072 €
2022-621 088 €
2023-691 173 €

Taulukko 2.

Seurakunnan talous on vielä tänä päivänä vakaalla pohjalla ja velaton. Seurakunnan talouteen tulevana vuosina tulee vaikuttamaan suurista korjausinvestoinneista johtuva poistojen määrän lisääntyminen sekä puunmyyntitulojen merkittävä vähentyminen. Vuoden 2023 puunmyyntituloiksi arvioidaan 125 000 euroa. Sen jälkeen vuosien 2024-2026 puunmyyntituloiksi arvioidaan vain 70 000 euroa vuodessa. Puunmyynnissä noudatetaan vuosille 2017-2026 laadittua metsäsuunnitelmaa. Arvio tulevista myyntituloista on saatu Metsänhoitoyhdistys Kaakko ry:ltä.

Kustannukset nousevat ja tuottojen lisääminen on hankalaa. Talouden tasapainotus tulee olemaan seuraavien vuosien haaste. Tukevia toimenpiteitä tarvitaan jatkossakin etenkin kiinteistöissä tulevia vuosia ajatellen.

Taluspäällikön päätösesitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle vuoden 2024 kirkollisveroksi 1,70.

Päätös: *Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle vuoden 2024 kirkollisveroksi 1,70.*

Pöytäkirjan tarkastajien merkinnät: _____ IPU

Pöytäkirjaotteen tarkastetusta/tarkastamattomasta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa: _____ pöytäkirjanpitäjä

31.10.2023

Kirkkoneuvoston päätösesitys:

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että vuoden 2024 tuloveroprosentiksi vahvistetaan 1,70 %.

Päätös: Kirkkovaltuusto vahvisti vuoden 2024 tuloveroprosentiksi 1,70 %.

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus

28 § Valtuutetun eroaminen kirkon jäsenyydestä

Antero Paananen poistui kokouksesta kello 18.34 ja palasi 18.37

Kirkkovaltuuston ja -neuvoston jäsen Jouko Kuningas on eronnut kirkosta 19.6.2023.

Eron myötä Kuningas on menettänyt vaalikelpoisuuden luottamustoimeen. (Kirkkolaki 9 luku 2 §)

Luottamushenkilön menetettyä vaalikelpoisuuden hänet vapautetaan luottamustoimesta. (Kirkkolaki 9 luku 4 §)

Seurakuntavaaleilla valittua luottamushenkilöä koskevan päätöksen tekee se toimitin, jonka jäsen luottamushenkilö on. (Kirkkolaki 9 luku 6 §)

Seurakuntavaaleilla valitun, vaalikelpoisuuden menettäneen luottamushenkilön tilalle kutsutaan varajäsen. (Kirkkolaki 9 luku 7 §)

Ensimmäisellä varasijalla kirkkovaltuustoon on Antero Paananen.

Kirkkoneuvoston päätösesitys:

Jouko Kuninkaan tilalle kirkkovaltuustoon valitaan Antero Paananen

Päätös: Valtuusto valitsi Jouko Kuninkaan tilalle kirkkovaltuustoon Antero Paanasen.

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus

29 § Neuvoston varajäsenen valinta

Antero Paanaselle tulee valita varajäsen kirkkoneuvostoon. Asia vaatii lisää valmistelua ja ehdotettiin siirrettäväksi seuraavaan kirkkovaltuuston kokoukseen.

Päätös Siirretään päätöksenteko seuraavaan kirkkovaltuuston kokoukseen.

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus

Pöytäkirjan tarkastajien merkinnät: _____ / PO

Pöytäkirjaotteen tarkastetusta/tarkastamattomasta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa: _____ pöytäkirjanpitäjä

31.10.2023

30 § Ilmoitusasiat

Puheenjohtajan päätösesitys:

Merkitään tiedoksi, että ilmoitusasioita ei ollut.

31 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja totesi valitusosoituksen, joka liitetään pöytäkirjaan sekä päätti kokouksen kello 18.41

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Luumäen seurakunta

Kirkkovaltuusto

31.10.2023

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 21–24, 30–31

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät:

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitetussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä.

Liitetään pöytäkirjaan

3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon. Kansalliset kynnyсарvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Luumäen seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Vallaherrankuja 4

Postiosoite: 54500 Taavetti

Sähköposti: luumaki.srk@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät:

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Käyntiosoite: Vallaherrankuja 4

Postiosoite: 54500 Taavetti

Sähköposti: luumaki.srk@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 25–29

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Minna Kanthin katu 64, Kuopio

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Liitetään pöytäkirjaan

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli

Käyntiosoite: Kirkkokatu 10

Postiosoite: Kirkkokatu 10, 50100 Mikkelä

Sähköposti: mikkeli.tuomiokapituli@evl.fi

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä

Liitetään pöytäkirjaan

voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaohjeita koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihe: **029 56 43300**

Faksi: **029 56 43314**

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää

Liitetään pöytäkirjaan

- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelemäksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään

1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Liitetään pöytäkirjaan